

BlacKKKlansman

Zadnji film ako ne najboljeg, onda sigurno najutjecajnijeg crnačkog redatelja svih vremena Spike Leeja, Crni član Ku Klux Klana, ponovo vrlo snažno govori o rasizmu u Americi. Film priča o prvom crnačkom policajcu u Koloradu, davnih sedamdesetih godina dvadesetog stoljeća i o njegovoj nevjerojatnoj infiltraciji u opasnu američku bjelačku rasističku organizaciju.

Film ima vrlo razvednu i napetu priču, sa zanimljivim obratima i živopisnim likovima koji u naravno briljantno rekonstruiranom vremenu fanka i afro frizura djeluju sasvim autentično. Redatelj međutim nikoga ne šteti, ima tu i autoironije i poigravanja sa crnačkim stilovima epohe, od prvih akcionih hit filmova za crnu publiku, Shafta i Cleopatre Jones, do podijeljenog ekrana koji prati paralelne radnje, montažnog trika uvedenog upravo sedamdesetih, nadalje.

Spike Lee je redatelj koji je snimio puno filmova i uvjerljivo je najglasniji holivudski borac za crnačka prava, no u ovom filmu on postavlja lik savršenog crnog policajca koji izvede savršenu prevaru, spasi živote i razbije lokalni KKK pri čemu od vrhunarnog viteza i vođe KKK napravi budalu. Iako je cijela priča smještena u sedamdesete, Leejev odnos prema ponuđenom materijalu, njegovi režijski komentari jasno upućuju da govori o dramatičnoj situaciji u kojoj se danas nalaze građani duboko podijeljenih Sjedinjenih Država pod vlašću predsjednika Trumpa.

Tako glavni lik, crni policajac, ne samo što na poslu mora biti besprijekoran nego i izdržati rasno maltretiranje i svakodnevna poniženja, od njega se očekuje da «okrene i drugi obraz», radi viših ciljeva, pa se čini da Lee drži da tako i danas žive u Americi mnogi crnci. U filmu ima mnogo sjećanja na najstrašnije rasističke ispade, Lee tereti i Hollywood za raspirivanje rasizma u jednom od najčuvenijih filmova s početaka kinematografije, Griffithovom epu, Rođenje jedne nacije, i nudi nam jasne isječke. Grozne su i plastične te priče kojima obiluje film, grozan je taj bjelački rasizam, ali strašna je i reakcija koja vodi do crnačnog, ništa manje militantnog rasizma.

Film je i zabavan i napet, ali i poučan u dovoljnoj mjeri da nitko nakon gledanja neće zaboraviti probleme na koje upućuje. U Americi je, pak, sasvim sigurno imao izravan politički učinak svojim jasnim, izrazito antitrumpovskim stajalištima, pa će biti zanimljivo vidjeti kako će proći u dodjeli Oscara, pogotovo što ne dijeli nikakav optimizam u pogledu poboljšanja međurasnih odnosa kakav nudi također za Oscara nominiran film Zelena knjiga, ili pak, također za Oscara nominiran film Crna pantera, prvi holivudski film s crnim superjunakom, koji se, naslovom i samo naslovom naslanja na slavnu militantnu crnačku organizaciju iz sedamdesetih, organizaciju koja ozbiljno i s razlogom vidimo kako i zašto nastaje u Spike Leejevom filmu.

SAŠA DRACH